Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2026/2641

2026 5 13

# Komisijos pranešimas dėl tam tikrų teisinių Pinigų rinkos fondų reglamento nuostatų aiškinimo ir įgyvendinimo

(C/2026/2641)

Imdamasi tolesnių veiksmų, susijusių su 2023 m. liepos 20 d. paskelbta Komisijos ataskaita dėl PRF (2023 m. PRF ataskaita), Europos Komisija parengė šį dažnai užduodamų klausimų (DUK) apie pinigų rinkos fondus (PRF) dokumentą. Jis pridedamas prie Europos Komisijos 2026 m. tolesnių veiksmų dėl PRF ataskaitos (2026 m. PRF ataskaitos) ([1]).

2023 m. PRF ataskaitoje padaryta išvada, kad PRF reglamentas sėkmingai išlaikė likvidumo testą kilus įtampai, su kuria PRF susidūrė 2020 m. kovo mėn. su COVID-19 susijusių rinkos neramumų metu, maždaug tuo laikotarpiu padidėjus palūkanų normoms ir įvykus susijusiam finansinio turto perkainojimui. Šios įtampos laikotarpiais nė vienam ES registruotam PRF nereikėjo taikyti išpirkimo mokesčių, apribojimų ar laikinai sustabdyti išpirkimo. Į GBP turtą orientuoti ES PRF taip pat atlaikė išpirkimų spaudimą, susijusį su 2022 m. rugsėjo mėn. įtampa Jungtinės Karalystės obligacijų rinkoje. Ši patirtis rodo, kad PRF reglamente numatytos apsaugos priemonės veikia taip, kaip buvo numatyta. Tačiau **2023 m. PRF ataskaitoje nustatyta tam tikrų trūkumų ir pažymėta, kad juos reikėtų papildomai įvertinti**.

ES PRF taip pat naudinga Alternatyvaus investavimo fondų valdytojų direktyvos (AIFVD) ir Kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektų direktyvos (KIPVPSD) peržiūra ([2]), kuria nustatytos suderintos taisyklės siekiant atvirojo tipo fondams padidinti likvidumo valdymo priemonių (LVP) prieinamumą. Naujoji LVP sistema dar labiau sustiprina ES PRF likvidumo valdymą ir jų atsparumą nepalankiausiomis sąlygomis.

Galiausiai šiame pranešime atsižvelgiama į Finansinio stabilumo tarybos 2021 m. spalio mėn. galutinėje PRF atsparumo ataskaitoje pateiktas išvadas, kuriose pažymėta, kad kai kuriuose jurisdikciją turinčiuose subjektuose taikomos PRF taisyklės galėjo paskatinti investuotojus vykdyti prevencinį išpirkimą, nes investuotojai siekė išvengti galimo LVP nustatymo tais atvejais, jei būtų pasiektos tam tikros teisės aktuose nustatytos ribos. Yra tam tikrų įrodymų, kad tai galėjo įvykti 2020 m. kovo mėn. nepalankiausiomis sąlygomis, kai skubėta parduoti turtą (angl. *dash for cash*).

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, ir remdamasi duomenų analize, Europos Komisija mano, kad būtina spręsti tam tikrų PRF reglamento aspektų aiškinimo klausimą, kad ES PRF bendruomenei būtų užtikrintas didesnis tikrumas.

Šiuo pranešimu Europos Komisija remia ir ragina nustatyti suderintą požiūrį į ES PRF priežiūrą, taip pat užtikrinti tinkamą nacionalinių kompetentingų institucijų dalijimąsi informacija, visų pirma tais atvejais, kai kyla rizika, kuri gali kelti grėsmę finansiniam stabilumui.

## (1) Kokių pagrindinių nuostatų dėl portfelio sudėties turi laikytis PRF turto valdytojai?

PRF reglamento 24, 25 ir 34 straipsniuose nustatyti portfelio reikalavimai, į kuriuos PRF turi atsižvelgti, kad užtikrintų savo likvidumą ir stabilumą. Šiomis nuostatomis apibrėžiama PRF portfelio sudėtis kiekvienos rūšies PRF (valdžios sektoriaus skolos pastovios grynosios turto vertės, mažo kintamumo grynosios turto vertės ir kintamos grynosios turto vertės PRF) nustatant minimalias dienos ir savaitės termino turto ir atvirkštinio atpirkimo sandorių ribas.

PRF reglamento 28 straipsnyje nustatyta PRF testavimo nepalankiausiomis sąlygomis, kuriuo siekiama įrodyti, kad PRF turto likvidumas ir kokybė yra pakankamai patikimi, kad jis netaptų pažeidžiamas, sistema.

([1]) Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1131 dėl pinigų rinkos fondų tinkamumo prudenciniu ir ekonominiu požiūriu (COM(2026) 350).

([2]) 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/927, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2011/61/ES ir 2009/65/EB, kiek tai susiję su funkcijų perdavimo susitarimais, likvidumo rizikos valdymu, priežiūros ataskaitų teikimu, depozitoriumo bei saugojimo paslaugų teikimu ir alternatyvaus investavimo fondų paskolų išdavimu (OL L, 2024/927, 2024 3 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/927/oj).

(2) **Jei PRF portfelį sudaro tikslios PRF reglamente nustatytos atvirkštinio atpirkimo sandorių ir dienos bei savaitės termino turto procentinės dalys, ar laikoma, kad to visada pakanka siekiant visuomet laikytis atitinkamų PRF reglamente nustatytų portfelio taisyklių?**

Ne. PRF reglamento 24, 25 ir 34 straipsniuose kartu su 28 straipsniu nustatyta, kad nustatytos portfelio sudėties procentinės dalys yra minimalūs reikalavimai. Nors 24, 25 ir 34 straipsniuose nustatytų ribų laikytis būtina, jos turėtų būti suprantamos kaip minimalios ribos. PRF reglamente taip pat nustatytos kitos pareigos, dėl kurių, priklausomai nuo PRF aplinkybių, reikalavimai gali būti didesni. Pagal PRF reglamento 28 straipsnio 4 dalį, PRF turi būti patikimi turimo turto likvidumo ir kokybės požiūriu. Jis turi būti pakankamas, kad būtų užtikrintas atsparumas pažeidžiamumui, visų pirma nepalankiausiomis sąlygomis. Todėl gali prireikti, kad PRF portfelio sudėties procentinės dalys viršytų teisės aktuose nustatytąsias, visų pirma atsižvelgiant į PRF reglamento 27 straipsnyje nustatytus savo kliento pažinimo reikalavimus ir 28 straipsnyje nustatytus PRF testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus.

Šiuo atžvilgiu 2026 m. PRF ataskaitoje Europos Komisija nustatė savaitės likvidžiuoju turtu grindžiamus atsparumo lygius, kurie gali būti naudojami kaip priežiūros ir rizikos valdymo priemonės siekiant užtikrinti atitiktį PRF reglamentui. Jei šie atsparumo lygiai nesiekiami, visos rinkos atsparumui užtikrinti (toliau – rinkos atsparumo lygiai) PRF ir jų valdytojų rizikos valdymo grupės turėtų taikyti intensyvesnį tikrinimą, o nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų sustiprinti vykdomą priežiūros veiklą ir priežiūrinį dialogą.

(3) **Ar pastovios grynosios turto vertės arba mažo kintamumo grynosios turto vertės PRF valdytojas turi aktyvuoti LVP, kai tik likvidžiojo turto lygis sumažėja tiek, kad nesiekia PRF reglamento 24, 25 ir 34 straipsniuose nustatytų ribų?**

Ne. Nustatant minimalias likvidumo atsargas siekiama užtikrinti, kad PRF galėtų spręsti išpirkimo klausimus, ir neleisti, kad PRF turtas būtų likviduojamas labai sumažintomis kainomis, kaip gali atsitikti nepalankiausiomis rinkos sąlygomis.

Pastovios grynosios turto vertės ir mažo kintamumo grynosios turto vertės PRF valdytojai privalo laikytis PRF reglamento 24 straipsnio 2 dalies, kai nebesilaikoma atitinkamų portfelio reikalavimų (pvz., kai pastovios grynosios turto vertės arba mažo kintamumo grynosios turto vertės PRF turtą sudaro mažiau nei 30 % savaitės termino turto).

PRF reglamento 25 straipsnio 2 dalyje pateiktos panašios nuostatos, kai standartinis kintamos grynosios turto vertės PRF pažeidžia PRF reglamento 25 straipsnyje nustatytus portfelio reikalavimus.

Galiausiai PRF reglamento 34 straipsnio 1 dalies a punkte pateiktos konkrečios nuostatos, taikomos pastovios grynosios turto vertės ir mažo kintamumo grynosios turto vertės PRF.

Šiuose straipsniuose nustatyta ir numatyta, kad PRF portfelio sudėties procentinės dalys gali sumažėti tiek, kad nesiektų teisės aktuose nustatytų ribų, įskaitant minimalius likvidžiojo turto reikalavimus, dėl pasinaudojimo pasirašymo ar išpirkimo teisėmis arba dėl priežasčių, kurių PRF valdytojas negali kontroliuoti. Šiuo atžvilgiu turi būti laikoma, kad valdytojas negali kontroliuoti didesnio išpirkimo nepalankiausiomis rinkos sąlygomis, tačiau pažymima, kad tokių priežasčių atsiras labai retai.

Pagal šias nuostatas, kai PRF nebeatitinka atitinkamų portfelio reikalavimų, PRF valdytojas PRF vardu turėtų nustatyti prioritetinį tikslą ištaisyti tokią padėtį, kartu atsižvelgdamas į investuotojų interesus, kaip nustatyta PRF reglamente.

Valdžios sektoriaus skolos pastovios grynosios turto vertės PRF ir mažo kintamumo grynosios turto vertės PRF valdyba privalo atlikti dokumentais įforminamą padėties vertinimą siekdama nustatyti tinkamą veiksmų kryptį, kaip numatyta PRF reglamento 34 straipsnio 1 dalies a punkte, ir tai turėtų būti padaryta per pagrįstą laikotarpį, kurio reikia tokiam vertinimui atlikti. Kol neužbaigtas dokumentais įforminamas vertinimas, nereikalaujama, kad trumpalaikių investicijų PRF valdytojai dėl portfelio taisyklių imtųsi kokių nors priemonių, išskyrus PRF reglamento 24 straipsnio 2 dalyje nustatytų bendrųjų pareigų vykdymą, t. y. nustatyti prioritetinį tikslą ištaisyti tokią padėtį, tinkamai atsižvelgiant į savo investicinių vienetų turėtojų ar akcininkų interesus.

Pagal PRF reglamento 34 straipsnio 1 dalies a punktą, atlikusi dokumentais įforminamą padėties vertinimą, valdyba gali pasirinkti iš toje nuostatoje nustatytų alternatyvių priemonių ir todėl gali nuspręsti nesiimti jokių kitų neatidėliotinų veiksmų, išskyrus PRF reglamento 24 straipsnio 2 dalyje nustatytos pareigos vykdymą, kaip numatyta 34 straipsnio 1 dalies a punkto iv papunktyje.

Todėl PRF reglamento 34 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytais atvejais pastovios grynosios turto vertės ir mažo kintamumo grynosios turto vertės PRF gali savo atsargas naudoti likvidumo valdymo tikslais nepalankiausiomis rinkos sąlygomis, kai jie laikinai nesiekia likvidumo ribų, ir neprivalo aktyvuoti LVP. Tokiais atvejais tikimasi, kad pastovios grynosios turto vertės ir mažo kintamumo grynosios turto vertės PRF valdytojai prioritetą teiks taisomiesiems veiksmams, kad atsargos būtų atkurtos. Jų turi būti imtasi kuo greičiau ir per tokį laikotarpį, kad būtų apsaugoti investuotojų interesai. Tai nedaro poveikio PRF reglamento 34 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatytoms informavimo ir vertinimo pareigoms. Vis dėlto tai netaikoma PRF reglamento 34 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytiems atvejams, susijusiems su padėtimi, kai 24 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyta savaitės termino turto procentinė dalis sumažėja tiek, kad sudaro mažiau nei 10 % viso jo turto.